

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६
अंतर्गत जिल्हाधिकारी, प्रांत अधिकारी
व तहसिलदार यांचे नियमपुस्तिका
(Manual) तयार करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: मजसं-२०२५/प्र.क्र.०१/ज-१
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- १८ फेब्रुवारी, २०२५

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ मध्ये महसूल यंत्रणा राबविण्याची जबाबदारी असलेल्या क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांबाबतची नियमपुस्तिका Manual अस्तित्वात नाही. गुजरात शासनाच्या महसूल विभागाच्यावतीने सन-२००८ मध्ये अशा प्रकारची नियमपुस्तिका Manual तयार करण्यात आलेले आहे. महसूल विभागांतर्गातील विषय हे जनतेशी निगडीत असल्याने, जनतेची महसूल विषयक प्रशासकीय, जमीनविषयक, कायदा व सुव्यवस्था, अर्धन्यायिक तसेच, तक्रारींच्या स्वरुपातील कामे ही सहज व जलदरित्या होण्याकरीता गुजरात सरकारच्या धर्तीवर जिल्हाधिकारी, प्रांत अधिकारी व तहसिलदार यांच्या कार्याविषयक Manual तयार करणे आवश्यक आहे.

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ अंतर्गत जिल्हाधिकारी, प्रांत अधिकारी व तहसिलदार यांच्या कार्याविषयक नियमपुस्तिका Manual तयार करण्याकरीता शासनास शिफारस करण्यासाठी विभागीय आयुक्त, कोंकण यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यावर सांगोपांग विचार करून शासनाने खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

अ) जनतेची महसूल विषयक प्रशासकीय, जमीनविषयक, कायदा व सुव्यवस्था, अर्धन्यायिक तसेच, तक्रारींच्या स्वरुपातील कामे ही सहज व जलदरित्या होण्याकरीता महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ अंतर्गत जिल्हाधिकारी नियमपुस्तिका (Manual) तयार करण्याबाबत शासनास शिफारस करण्यासाठी खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	अधिकाऱ्याचे पदनाम	पद
१.	विभागीय आयुक्त, कोंकण	अध्यक्ष
२.	जिल्हाधिकारी, यवतमाळ	सदस्य
३.	जिल्हाधिकारी, जालना	सदस्य
४.	जिल्हाधिकारी, जळगांव	सदस्य
५.	उप आयुक्त (महसूल), कोंकण विभाग	सदस्य-सचिव

आ) तसेच, प्रांत अधिकारी व तहसिलदार यांच्या कार्याविषयक नियमपुस्तिका Manual तयार करण्याकरीता शासनास शिफारस करण्यासाठी खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	अधिकाऱ्याचे पदनाम	पद
१.	विभागीय आयुक्त, कोंकण	अध्यक्ष
२.	उप आयुक्त (महसूल), नाशिक, नागपूर, छत्रपती संभाजीनगर, अमरावती	सदस्य
३.	श्री. अजय लहाने, संचालक, डॉ. पंजाबराव देशमुख प्रशासकीय विकास प्रबोधनी, अमरावती	निमंत्रित-सदस्य
४.	उप आयुक्त (महसूल), कोंकण विभाग	सदस्य-सचिव

०२. सदर शासन निर्णयान्वये गठीत करण्यात आलेल्या समितीने महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ व त्यानुषंगिक महसूल विषयक योजना/धोरणे इ. अभ्यास करून शासनास ३ महिन्यात शिफारस करण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०२१८१६०७२९१४१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(धनंजय निकम)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) सर्व विभागीय आयुक्त.
- ८) सर्व जिल्हाधिकारी.
- ९) महालेखपाल-१ लेखा) २/व अनुज्ञेयता महाराष्ट्र राज्य (, मुंबई.नागपूर/
- १०) महालेखपाल १/२ (लेखापरीक्षा). महाराष्ट्र राज्य, मुंबई /नागपूर.
- ११) संबंधित अध्यक्ष, सचिव व सदस्य-सचिव.
- १२) सर्व सह सचिव / उप सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १३) निवडनस्ती (ज-१ कार्यासन), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.